

LUX VERA
HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina:

2024/2025

Semestar:

Ljetni

Studiji:

Sestrinstvo (I) (izborni)
Komunikologija -
Interkulturalna
komunikacija i
novinarstvo (R) (izborni)
Povijest (R) (izborni)
Sestrinstvo (R) (izborni)

Godina studija:

4

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Srednjovjekovna Crkva

Kratica kolegija: IZBD195

ECTS bodovi: 6

Šifra kolegija: 218342

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Matić Tomislav

**Akademski
stupanj/naziv:**

Izbor: docent

Kontakt e-mail:

tomislav.matic@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

<p>Opis kolegija</p>	<p>Pružiti studentima faktografsku podlogu za proučavanje kriza i promjena u srednjovjekovnoj Crkvi i omogućiti ih da samostalno promišljaju o njima, prepoznaju uzročno-posljedične veze i spoznaju različitost prošle stvarnosti. Omogućiti im da povezuju podatke i prepoznaju ulogu vjerskih organizacija i kretanja u društvu u kontekstu razvoja Katoličke Crkve. Osposobiti ih za razumijevanje i kvalificiranu raspravu o temama vezanima uz srednjovjekovnu Crkvu. Razviti vještine usmenog i pisanog izražavanja, argumentiranja vlastitog mišljenja i uvažavanja tuđeg.</p> <p>Tema ovoga predmeta su promjene u organizaciji i praksi Katoličke Crkve u razdoblju srednjega vijeka. Pojave koje se obično nazivaju krizama predstavljaju formativna razdoblja društvenih funkcija, budući da se tijekom njih one prilagođavaju na novonastale uvjete. Kako dotadašnje metode rada i organizacije više ne djeluju, nužno se razvijaju nove, što posljedično djeluje na shvaćanje same funkcije i društvo u cjelini. Tijekom srednjega vijeka Katolička Crkva gotovo je neprestance bila u stanju prilagođavanja. Ovaj će predmet biti fokusiran na razdoblja najizrazitijih promjena, a studentima će približiti načine na koji je zapadnokršćanska crkvena organizacija – kako kler, tako i laici – te promjene prevladavala, sukobljavala se s njima, ili ih inkorporirala u svoje tkivo. Ciklus predavanja bit će usredotočen na uzroke, tijek i posljedice kriza izazvanih promijenjenim uvjetima u društvu ili unutar Crkve, kako na razini njenog vodstva, tako i među nižim klerom i laicima. Promatrat će se fenomeni koji su obilježili srednjovjekovnu percepciju Crkve, vjerničke prakse i načini upravljanja crkvenom hijerarhijom, posebice oni koji su izazvali velike promjene u shvaćanju zapadnog kršćanstva, poput crkvenih raskola, koncilijarizma i utrakvizma. Radi kvalitetnijeg praćenja nastave, za svaki termin predavanja bit će u dogovoru sa studentima odabran i zadan za čitanje po jedan tekst povezan s njegovom temom. Ciklus seminara bit će posvećen temi koja će na početku semestra biti odabrana u dogovoru sa studentima, a koja je relevantna za srednjovjekovnu Crkvu na hrvatskom prostoru, poput crkvenih redova, kaptola ili bratovština. Za svaki od termina biti će u dogovoru sa studentima odabran jedan tekst o toj temi, koji će biti u fokusu rasprave. Na temelju tih tekstova i druge literature studenti će do kraja semestra proizvesti pisani rad na temu po vlastitom izboru, povezanu s širom temom ciklusa seminara.</p>
<p>Očekivani ishodi učenja na razini kolegija</p>	<p>1. Ovladati historiografskim pojmovima iz crkvene povijesti srednjega vijeka. 2. Objasniti povijesne procese vezane uz crkvenu povijest srednjega vijeka. 3. Vrednovati procese crkvene povijesti srednjega vijeka sukladno historiografskim pristupima i istraživačkim dostignućima. 4. Razložiti hijerarhiju povijesnih čimbenika i razjasniti kauzalnost povijesnih procesa vezanih uz crkvenu povijest srednjeg vijeka. 5. Napisati jasan i strukturiran pisani rad, koristeći izvore te stručnu i znanstvenu literaturu. 6. Pridržavati se etičkih načela u radu.</p>
<p><i>Literatura</i></p>	
<p>Obavezna</p>	<p>H. Jedin (ur.), Velika povijest Crkve, 3. svezak, 2. polusvezak (III/II), Zagreb 1993., 424-430, 459-550 i 584-692.</p> <p>U dogovoru sa studentima bit će odabran po jedan članak ili poglavlje knjige uz svaku temu predavanja.</p>
<p>Dopunska</p>	<p>NAPOMENA: Popis preporučene dodatne literature polaznici kolegija dobit će sukladno temama seminarskog rada.</p>
<p><i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i></p>	

4	Baselski koncil. Koncept monarhijskog papinstva nasuprot koncilijarizmu
5	Utrkvizam u Češkoj – alternativa unutar Crkve?
6	Sukobi unutar redova. Pojava opservanata
7	Križariti ili ne? Različita mišljenja. Kolokvij!
8	Neopoganstvo. Primjer Rimske akademije
9	Papa Pio II. – primjer prilagodljivog intelektualca
10	Usamljeni disidenti. Primjer Andrije Jamometića
11	Indulgencije i hodočašća – zamjena za pobožnost?
12	Stjecanje crkvenih beneficija
13	Humanizam i kršćanstvo. Primjer Lorenza Valle
14	Spone među disonantnim zajednicama – papinski poslanici. Kolokvij!
15	Rekapitulacija

Seminari

#	Tema
1	Uvod u seminarski rad
2	Rad na tekstu i seminarska rasprava
3	Rad na tekstu i seminarska rasprava
4	Rad na tekstu i seminarska rasprava
5	Rad na tekstu i seminarska rasprava
6	Rad na tekstu i seminarska rasprava
7	Rad na tekstu i seminarska rasprava
8	Rad na tekstu i seminarska rasprava
9	Rad na tekstu i seminarska rasprava
10	Rad na tekstu i seminarska rasprava
11	Rad na tekstu i seminarska rasprava
12	Rad na tekstu i seminarska rasprava
13	Rad na tekstu i seminarska rasprava
14	Diskusija o studentskim esejima
15	Diskusija o studentskim esejima